

9.9.2024

ASIA	Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukainen poikkeaminen rauhoitetun lajin (lahokaviosammal) rauhoitussäännöksistä
HAKIJAT	Hyvinkään kaupunki
VIREILLETULO	24.6.2024
HAKEMUS	Hyvinkään kaupunki hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) lupaa rauhoitetun lahokaviosammalen (<i>Buxbaumia viridis</i>) esiintymien hävittämiseen Sahanmäen asemakaavaan kuuluvalla tontilla (TY-10845). Tontille on tarkoitus rakentaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

Sahanmäen asemakaava on tullut voimaan 22.8.2016. Luontoliiton metsäryhmän luontokartoittajat tekivät alueella maastokartoituksen asemakaavan voimaantumisen jälkeen 25.5.2023. Kartoituksessa alueelta löytyi lahokaviosammalta, kantoraippasammalta (*Crossocalyx hellerianus*), rakkosammalta (*Nowellia curvifolia*) sekä tontin länsilaidalla sijaitseva lähdepuro. Hakemuksen mukaan lähdepuro on hulevesien ohjausoja, jonka vedet tulevat tien toiselta puolelta olevasta teollisuuskiinteistöstä sekä katualueelta. Hakemuksessa pyydetään lupaa alueelta löytyneiden kuuden lahokaviosammalen protoneemarungon hävittämiseen.

Lahokaviosammal on yleistynyt Suomessa ja sille saavutetun suotuisan suojelutason säilyminen on varmistettu. Hakija on ilmoittanut voivansa tarvittaessa siirtää lahokaviosammalen kasvupaikkana toimivan lahopuun tontin pohjoispuolella sijaitsevalle Niinistönpuiston lähivirkistysalueelle.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Hyvinkään kaupungille luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaisen luvan poiketa saman lain 74 §:ssä säädetyistä kasvilajien rauhoitussäännöksistä hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lahokaviosammalen esiintymät saa hävittää vain, jos se on välttämätöntä asemakaavan mukaisen rakentamisen toteuttamiseksi.
2. Lupa on voimassa viisi vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen.

Lupa voidaan peruuttaa osittain tai kokonaan, mikäli sen ehtoja ei noudateta

Perustelut

Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*) on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n 2 momentin nojalla luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023) koko maassa rauhoitettu kasvilaji ja luonnonsuojelulain 75 §:n 1 momentin nojalla luonnonsuojeluasetuksella uhanalaiseksi säädetty eliölaji. Lisäksi lahokaviosammal on mainittu luontodirektiivin 92/43/ETY liitteessä II (b).

Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 74 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Hakemuksessa pyydetään lupaa yhteensä kuuden lahokaviosammalen esiintymän hävittämiselle. Lahokaviosammal on uusimmassa uhanalaisarvioinnissa (Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja, 2019) luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN). Lahokaviosammalen esiintymisestä on saatu runsaasti lisätietoa viime vuosien aikana erityisesti Uudeltamaalta, mutta myös mm. Pohjois-Savosta, Pirkanmaalta ja Hämeestä. Lajin kartoitusmenetelmä on kehittynyt ja itiöpesäkkeiden lisäksi on opittu tunnistamaan myös lajin itujyväsryhmiä, jolloin lajin läsnäolo alueella voidaan havaita nopeammin ja luotettavammin kuin pelkästään itiöpesäkkeellisiä kasvupaikkoja etsittäessä. Tämä on muuttanut olennaisesti käsitystä lajin runsaudesta, levinneisyydestä ja sen ekologiasta. Lahokaviosammal on selvästi aiemmin tiedettyä yleisempi ja sen levinneisyysalue luultua laajempi. Jo pelkästään pääkaupunkiseudulta on löytenyt useita tuhansia yksittäisiä lahokaviosammalen kasvupaikkoja.

Esimerkiksi Vantaalta on tunnistettu vuoteen 2020 mennessä lähes 2500 kasvupaikkaa (Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatica Oy, 2020) ja Helsingin Vuosaaresta jopa 4000 kasvupaikkaa (Vuosaaren alueen lahokaviosammalselvitys vuonna 2020. Faunatica Oy). Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi -tietokannan mukaan Hyvinkäältä ei ole aiemmin tehty lahokaviosammalhavaintoja. Hyvinkään naapurikunnissa on tehty noin 200 havaintoa. Hyvinkään esiintymiä ei ole kartoitettu aiemmin kattavasti. Kuitenkin lajia koskevien selvitysten mukaan lahokaviosammalta tavataan monentyyppisistä metsistä, niin luonnonmetsien kaltaisista vanhoista metsistä kuin myös talousmetsistä. Tämän perusteella voidaan olettaa, että

lahokaviosammalta esiintyy Hyvinkään kunnan alueella lajihavaintoja huomattavasti runsaammin.

ELY-keskus on myös kartoittanut lahokaviosammalen esiintymistä Uudenmaan maakunnan Natura 2000 -verkoston kohteilla (julkaisematon kartoitus, Enviro Oy, 2023). Lahokaviosammalta kartoitettiin viideltäkymmeneltä Natura-alueelta pienialaisilta koealoilta, joista vain muutamalta ei löytynyt lahokaviosammalta. Lahokaviosammalta siten tiedetään esiintyvän huomattavasti enemmän Natura 2000 -verkoston kohteilla kuin alueiden tietolomakkeista ilmenee. Edellä mainitun kartoituksen perusteella voidaan olettaa, että Natura 2000 -verkoston suojelukohteilla voidaan pitkälti turvata lajin suotuisan suojelun taso.

Kun otetaan huomioon tiedossa olevien lahokaviosammaleesiintymien kokonaismäärä Uudenmaan alueella ja lajin koko levinneisyysalueella Suomessa, Sahanmäen asemakaavaan kuuluvalta tontilta (TY-10845) tunnistettuun, varsin pienialaiseen esiintymään kohdistuvalla poikkeamisella ei ole heikentävää vaikutusta lajin suojelutasoon, edes paikallisesti.

Alueelta löydetty kantoraippasammal ja rakkosammal eivät ole luonnonsuojelulailla rauhoitettuja kasvilajeja, joten niiden hävittäminen ei edellytä luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 83 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

316 €

Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
Hyvinkään kaupunki

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

- MUUTOKSENHAKU** Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.
- ASIAN KÄSITTELIJÄT** Asian on esitellyt lakimies Anniina Kaikkonen ja ratkaissut ylitarkastaja Juha Lumme. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/11390/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/11390/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lumme Juha 09.09.2024 13:27

Esittelijä Kaikkonen Anniina 09.09.2024 08:45

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuumioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 56 42079
Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.